

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сучасний стан розвитку економічних відносин в Україні, економічна інтеграція до світової економіки, а також інтеграція до Європейського освітнього простору спричинили необхідність підготовки висококваліфікованих кадрів. Відповідно до статті 16 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 1977—ХІІ від 13 грудня 1991 року (із змінами та доповненнями) наукова діяльність є невід'ємною складовою частиною навчального процесу вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації.

Завершальним етапом здобуття студентом вищої освіти є дипломна робота як результат його науково-дослідної роботи. Не дивлячись на те, що наукове керівництво дипломними роботами студентів складається з методологічного та організаційного забезпечення, яке здійснює відповідна кафедра, а контроль якості дипломної роботи входить в обов'язки наукового керівника, сьогодні студентами недостатньої уваги приділяється науковій складовій дипломної роботи. В результаті чого більшість дипломних випускних робіт виконуються на недостатньо високому науковому рівні, а в деяких випадках зовсім не мають наукової або практичної спрямованості.

У зв'язку з цим виникає необхідність активізувати науково-дослідну роботу студентів протягом навчального процесу, що надасть можливість вже з перших курсів навчання розвивати дослідницькі навички студентів, здібності до наукового аналітичного мислення, формулювання висновків та надання науково обґрунтованих рекомендацій щодо використання здобутих результатів.

З метою оволодіння студентами методикою наукових досліджень їх наукова робота в межах навчального процесу має містити такі напрями:

1. Семінарські заняття мають проводитися у формі обговорення теоретичних та проблемних питань за означеною тематикою, на які викладач має звернути увагу студентів на лекції. Це надасть можливість студентам навчитися висловлювати свої думки щодо певних проблем.

2. Підготовка (написання) реферату та його захист на семінарському занятті. Реферат є одним із видів наукових студентських робіт, який передбачає виклад у письмовій формі проаналізованих літературних джерел, критичну оцінку наявних підходів, окреслення проблемних питань за даною тематикою та надання рекомендацій щодо їх вирішення. Проте сьогодні реферат вже перетворюється на механічну роботу з переписування підручників та інших літературних джерел і не містить елементів наукового дослідження, тобто нічого спільного з науковою роботою не має. Викладач повинен навчити студента складати план і визначати напрями наукового дослідження, мету, завдання, предмет та об'єкт, методи дослідження, робити висновки та надавати науково-методичні рекомендації щодо вирішення поставлених проблемних завдань.

3. Виконання студентами виданих викладачем індивідуальних завдань з елементами наукових досліджень.

Організація науково-дослідницької діяльності студентів має здійснюватися як самостійно студентом, так і викладачем, який повинен проводити консультативно-індивідуальну роботу зі студентами щодо їх підготовки до успішного виконання і реалізації вищенаведених напрямів науково-дослідної роботи.

*Парасій-Вергуненко І. М., д-р екон. наук, професор,
Бурчевський В. З., канд. екон. наук, доцент,
кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу*

СУЧАСНІ ФОРМИ ТА МЕХАНІЗМ ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасну вищу освіту неможливо уявити без науково-дослідної роботи не тільки викладачів, а й студентів. Фактично наукова складова є найважливішим елементом навчального процесу. Нині у навчальному процесі необхідно постійно розвивати пізнавальну активність студентів, якій притаманне глибоке осмислення ними мотивів пізнавальної роботи та усвідомлення пізнавальної потреби. Даний факт не викликає сумніву і не потребує доказів.